Posamezna številka 40 vin.

Štev. 29. V Ljubljani, v sredo dne 10. marca 1920. Leto III.

DOMOVINA

Oglasi:
Za 1 mm × 60 inseratnega stolpiča mali 80 vinarjev, vračni 1·20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.
Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Naročnina:
Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Dokument klerikalnega izdajstva nad valuto.

Beograd, 10. marca. (Izvir. por.) Sedaj je nepobitno ugotovljeno, da so slovenski klerikalci in hrvatski Narodni klub Protiću in Jankoviću popolnoma podlegli in izdali kronske interese v valutnem vprašanju. Dasi so pred vstopom v vlado neprestano pozivali demokratsko vlado, da naj odstopi zaradi valute in dasi so prej zahtevali, da naj se krona zamenja za dinar, so se s svojim vstopom v vlado odrekli vsem tem zahtevam. V Narodni banki leži dokument, ki za vse čase dokazuje klerikalno in pravaško izdajstvo nad valuto. V zapisniku o seji glavnega odbora Narodne banke, ki se je vršila dne 1. marca t. l. stoji izjava ministra Jankovića, v kateri se zatrjuje, *da so vse stranke sedanje vlade zadnji dan pred sestavo vlade obvezale, da bodo z vsemi silami lojalno delale na to, da postane razmerje 1:4, ako pride v parlament, sklenjeno končnoveljavno.* Že ta del zapisnika bi zadostoval v dokaz izdajstva, ki ga demokratska vlada nad valuto nikdar ni zagrešila. Demokratje so stali na stališču, da je sedanja zamenjava dinarskih kron le *provizorična* (začasna) in prepustili so parlamentu, da določi razmerje med krono in dinarjem definitivno. Klerikalci in pravaši pa so se *zavezali*, da bodo glasovali in na vso moč podpirali, da ostane razmerje med krono in dinarjem *za vedno kakor 1:4.* Zapisnik glavnega odbora Narodne banke pa pove še več. Izrečno pravi, *da so se vladne stranke zavezale v posameznih slučajih, da se je kak poslanec od vladnih strank pred vstopom v vlado v valutnem vprašanju preveč izpostavil, izjemoma dovoliti, da se dotičnik glasovanja ne udeleži.* Ni torej dosti, da so klerikalci slepili javnost pred vstopom v vlado, sedaj jo hočejo še na novo slepiti s tem, da bi posamezniki izostali od glasovanja in tako napravili v javnosti mnenje, da oni niso pogodbe z radikalci podpisali in da niso valute izdali. Zanimivo je tudi dejstvo, da vlada dosedaj sploh še ni predložila parlamentu valutnega vprašanja, vsled česar ta stvar sploh še ne more priti v Narodnem predstavništvu v razgovor. Ako pišejo „Slovenec“, „Večerni list“, „Domoljub“ in drugi listi o valuti kaj drugega, kot dokazuje gori omenjeni zapisnik Narodne banke, le potrjujejo, da jim je potvarjanje resnice glavno politično načelo.

Dnevi Protićeve vlade so šteti.

(Nevtralci zahtevajo odstop vlade.)

Beograd, 10. marca. (Izvir. por.) Demokratska zajednica še s svojim taktičnim postopanjem v parlamentu niti pričela ni, že se z naglimi koraki bliža dan padca Protićevega kabineta. Vlada zavlačuje ta trenotek kar le more in zato se vrše seje Narodnega predstavništva le po dve uri na dan. Z napetostjo se pričakuje konec razprave o vladni izjavi, ko bo treba glasovati za zaupanje. Ako radikalski tajnik parlamenta, Pera Jovanović, ne bo na kak nov način falzificiral izid glasovanja, je izključeno, da bi vlada imela nadpolovično prisotnost (kvorum) vseh poslancev Narodnega predstavništva. Padec Protićeve vlade pa je včeraj nujno pospešil poslanec Smodlaka, ki je v imenu kluba nevtralcev podal v parlamentu izjavo *proti Protić-Koroščevem kabinetu.* V daljšem govoru je navajal Smodlaka zunanje in notranje politične vzroke, ki *ne dopuščajo, da bi se Protićeva vlada vzdržala.* Smodlaka je odločno *zahteval, da naj vlada odstopi* ter napravi prostor bodisi vladi, v kateri bi bile zastopane vse stranke, ali pa vsaj vse večje stranke. Ako bodo nevtralci videli, da vlada noče napraviti mesta drugi in sprejeti njihovih predlogov za spravo, bo njihov klub, ki šteje 16 članov, začel proti njej najbrezobzirnejši boj. Govor poslanca Smodlake je napravil v zbornici globok vtis ter vplival zlasti na gospodo na ministrskih klopeh kakor mrzel curek. Včeraj popoldne se je vršil ministrski svet, v katerem se je razvila dolga debata o Smodlakini izjavi. Čuje se, da bo Protić podal že v današnji seji na Smodlakov govor izjavo, v kateri bo izražena načelna pripravljenost, omogočiti koncentracijo. Ker se pa Smodlaka s samimi besedami in zvijačami ne bo mogel zadovoljiti, je pričakovati že v prihodnjih dneh nove vladne krize. V Beogradu je vse — tudi vlada sama — prepričano, da so današnjim mogotcem dnevi šteti.

Dr. Brejc si lasti regentove pravice.

Ljubjana, 9. marca. Dr. Brejc poizkuša popraviti našo vest, da samolastno postavlja poverjenike. Pravi, da je dr. Gosarju poveril vodstvo poverjeništva, ko je g. *Jaklič* podal demisijo. Dr. Brejc ve, da nima pravice sprejemati demisij in odrejevati, kdo nadomešča poverjenike v demisiji. Ako je poverjenik bolan, si sam določi namestnika (navadno najstarejšega uradnika), dokler se demisija ne sprejme. Dr. Brejcu je šlo le za sejo višjega šolskega sveta, kamor je bilo treba spraviti novega člana-klerikalca. Seje in sklepi višjega šolskega sveta, kamor se vabi nezakonito imenovane „člane“, so *neveljavni.* Sploh so vsi ukrepi deželne vlade dr. Brejca nezakoniti, ker stara dva poverjenika *dr. Ravnihar* in *Jaklič* nista še razrešena, Brejc pa sam dela proti njih volji. Podpisa regenta za gg. Remce, Verstovške in druge pa ni in ni. Ugibajo in glave stikajo, kaj bo. Nekateri od dr. Brejca imenovani „poverjeniki“ že uradujejo, še preden je izšel kraljev ukaz. Tudi to ne gre. Vse, kar ti gospodje store, je neveljavno.

Roškarja nikar ne zagovarjajte!

Ljubjana, 10. marca. V zadnji številki „Domovine“ smo priobčili iz Beograda vest, da uvaja Roškar v kmetijsko ministrstvo nemški uradni jezik. „Slovenec“ bi ta škandal rad utajil in odgovarja na to, češ, da se mora tej trditvi smejati vsak misleč človek. Lažnjivemu „Slovencu“ ponavljamo, *da je dejstvo, kar smo pisali o Roškarju* in prav nič smešno ni, *da si pusti Roškar od uradnikov poročati v nemškem jeziku in da jim daje naročila v nemščini, pač* pa je to skrajna sramota, katero klerikalci z lažjo ne bodo zakrili. Čisto pravilno smo Roškarja zato, ker uganja iz zanikernosti, komodnosti in nesposobnosti v ministrstvo take škandale, prav pošteno ožigosali. Tudi Roškarjevi stranki smo povedali to, kar ji gre. Ako sedaj „Slovenec“ preklada na Roškarja in na SLS. naslovljeno obsodbo na „kmeta“, je to le nov dokaz klerikalnega demagoštva in brezvestnosti. Roškarja nismo napadli, ker je kmet, marveč zato, *ker dela kmečkemu stanu sramoto.* SLS. je kmečkemu stanu napravila zelo slabo uslugo, da si je med kmeti zbrala ravno Roškarja za ministra. Žalostno bi bilo, da bi se med kmeti ne dobilo bolj sposobnih in boljših mož kot je Roškar. Pozabiti tudi ne smemo, da ima Roškar za seboj bujno preteklost in da je pred leti **ubil žensko!** Škoda, da naši ljudje ne čitajo beograjskih listov, ki so Roškarja nagnali, da bi videli kako čast je SLS napravila kmetskemu stanu s tem, da je napravila ubijalca za ministra. Z Roškarjem in SLS. bi za take žalitve pač moral obračunati ves kmetski stan.

Maksimalne cene za kmeta.

Ljubjana, 9. marca. „Večerni list“ poroča, da se je vršil v nedeljo v Tržiču shod članov SLS., na katerem je bila med drugim sprejeta naslednja rezolucija: „Zahtevamo, da se pri deželni vladi ustanovi posebna komisija, v kateri bodo poleg vladnih zastopnikov tudi zastopniki delavskih organizacij in zastopniki delodajalcev. *Ta komisija naj ugotavlja cene življenskim potrebščinam* ter tem primerno uravnava delavske plače.“ Tržiški klerikalci zahtevajo očividno, da se za živila uvedejo zopet *maksimalne cene,* kakršne so klerikalci uvajali in vzdrževali v naših krajih med vojno. Značilno je za SLS., da prihaja sedaj s takimi zahtevami, ko je prevzela vlado. Dokler je bila na krmilu demokratična vlada, so klerikalci vedno upili, da hočejo demokrati uvesti maksimalne cene za živino in druge kmetijske pridelke. Demokratje tega niso niti nameravali, niti niso storili, pač pa začudeno čitamo v glasilu SLS., da zahteva sedaj tržiška SLS. maksimalne cene za kmeta.

Kozla je postavil v zelnik.

Ljubjana, 10. marca. Deželni predsednik doktor J. Brejc je imenoval ljubljanskega stavbenika Ogrina za predsednika „Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo“, kateri je dosedaj predsedoval poslanec dr. Pavel Pestotnik. Ogrin je bil za inž. Remcem in inž. Ruechom prva glava v tej komisiji že takoj po prevratu in takrat, ko so se vršile v tem zavodu pod predsedstvom inž. Remca v nebovpijoče nerednosti. Stavbenik Ogrin je zlasti med ljudbljanskimi obrtniki znan, da je pri demobilizaciji glavno opravilo opravljal s tem, da je spravljal demobilizacijsko blago po smešno nizkih cenah iz državnih skladišč v svoja privatna. Iz Scagnetijevega skladišča, kjer so ležale milijonske vrednosti v stavbenem lesu in drugem blagu, je odnesel Ogrin najboljše partije. Koliko so prosili in moledovali za demobilizacijsko blago drugi obrtniki! Vse zastonj. Za Ogrina pa je bilo vedno vsega dosti na prodaj! Kolikor ni mogel vzeti Ogrin na svoje ime, pa je kupil na naslov „Obrtne centrale za obnovo Goriške“ ali pa še pod kako drugo firmo. Ljubljanski obrtniki, zlasti stavbeniki, bi vedeli o teh Ogrinovih manipulacijah zelo, zelo veliko povedati. Scagneti je legel v prezgodnji grob nemalo zaradi Ogrinovega paševanja. Danes ni, da bi se spuščali v podrobnosti z Ogrinom. Dejstvo je le, da Ogrin pred vojno ni pomenil bogvekaj,

(Nadaljevanje zadnjih vesti na 4. strani.)

Prvi predsednik čehoslovaške republike.

T. G. Masaryk, predsednik čehoslovaške republike, je slavil začetkom tega meseca svojo 70letnico. Masaryk spada med največje svetovne može po svoji izobrazbi, po svojem ogromnem delu za Čehe, Slovanstvo in za povzdigo vsega človeštva.

Rojen je bil kot sin revnega kočijaža in kovača, ki je opravljal službo na državnih veleposestvih na južnem Moravskem. Oče ga je silil, da se posveti kovaški obrti, ki jo je tudi izvrševal v svoji zgodnji mladosti. Toda čutil je v sebi izredno ljubezen do višje izobrazbe. Šel je na srednje in visoke šole in postal visokošolski profesor najprej na Dunaju, pozneje v Pragi, kjer je predaval za mnogobrojnega obiska visokošolcem modroslovje.

Vodilna nit njegovih predavanj in pisateljevanja je ta, da hoče imeti *novega, boljšega človeka*, novo, prerojeno človeško pokolenje.

Svoboda mu ni nekaj zunanjega, ampak človek in narod se mora na znotraj, po svojih vrlinah razviti k svobodi. Moralnega preporoda v poštenosti, ljubezni do bližnjega, do dela, do izobrazbe in spoznanja zahteva. — *Rodoljubje* mu ni prazno navdušenje za narod v govorih, na izletih, popevanje narodnih pesmi, noša narodnega kroja itd., ampak ljubezen do lastnega ljudstva se mora kàzati v *dejanjih*. Osobito je poudarjal važnost *drobnega* dela za vse, ki hočejo pomagati narodu iz teme v svetlobo, od šibkih značajev h kreposti, odločnosti in resnici.

Kot prvi kulturni delavec in politik je bil vedno neizprosen nasprotnik klerikalizma in je dosledno nastopal proti pojmovanju poštenosti, morale v javnem in zasebnem življenju po navodilih srednjega veka, jezuitov in katoliških duhovnikov. Ljudstvo je spridila katoliška cerkev s svojim učenjem in s svojo duhovščino, ki seje *razdor* in *sovraštvo* med ljudi namesto prave Kristusove ljubezni. Strogo loči Masaryk vero, vernost in duhovski stan. Masaryk je globoko veren človek, toda ne v zmislu katoliške cerkve ali katoliškega duhovnika, ki oznanjata vero kot oznanja vojaški poveljnik svoje ukaze podložnim vojakom: moraš verovati, moraš ubogati cerkev in mene, če ne smrt tebi in tvojim otrokom. To je nauk izdajalcev prave Kristusove vere. Vera je za njega moralni pojem, stalno dobro nagnenje, da dela dobro za sebe, za svojega bližnjega, za za občino in narod. Vera je stalno upanje, da se človeški rod poboljšava in napreduje. Ta vera pa nima z duhovnikom ničesar opraviti. Duhovnik čisto vero kvari, če se pa vtika v politiko, v gospodarske in kupčijske stvari, v občinske stvari, se s tem oddaljuje od Krista in gradi s tem samo sebi in svojemu stanu posvetno moč na tem svetu, namesto da bi bilo njegovo delo oprto tja, kjer ne odloča niti denar niti posvetna politična moč. S češko katoliško duhovščino je stal Masaryk vedno v največjem boju. Danes je prvi mož, oboževan od vsega sveta. Pod tem vtisom je tudi duhovščina umolknila. Masaryk pa skrbi za to, da se češka duhovščina loči od Rima, da osnuje svojo domačo češko cerkev, ki nima s podpihovalci iz Rima nič opravka in da se češka duhovščina lahko ženi in s tem dobi ta stan ožjo zvezo z narodom in težnjami lastnega ljudstva.

Masaryk je obrazložil v svojih spisih zmisel češke preteklosti, pokazal prave može v zgodovini češkega naroda, poudaril njih nauke kot vedno prava navodila in pravo pot za bodočnost tega naroda. Opiral se je pri tem na nauke velikih prednikov Jana Husa, Chelčickega, Komenskega, Palackega, Havlička itd. V duhu teh duševnih velikanov bodri svoj narod, da nadaljuje pot resnice, pravice, razvoja in napredka. Kdor je oznanjal resnico, ga je preganjala katoliška cerkev in ga je zasledovala avstrijska vlada, rimsko-nemški cesarji. Jan Hus je končal svoje življenje na grmadi, Komensky je moral bežati iz domovine, Havliček je bil mučen in zaprt. Cerkev in država sta mučila in zapirala. Toda Masaryk pravi: resnica je samo ena. Ljudje morajo biti dosti izobraženi, da dobijo dosti bistro oko, da to resnico spoznajo in da se ne puste mamiti od krivih prorokov, ki se skrivajo v temo nadnaravnega razodetja in božje vsevednosti.

Masaryk je velik Slovan. Kot državni poslanec je razkril ogabne naklepe avstrijske diplomacije proti Jugoslovanom v takozvani Friedjungovi aferi. Avstrija, najbolj katoliška država, habsburški dvor se je vedno solnčil ob toploti blagoslovov katoliških duhovnikov in visokih cerkvenih dostojanstvenikov iz Rima in vendar je bila diplomacija tega dvora najbolj zavožena grdobija na vsem svetu. Če so še tako podle nakane delali z Jugoslovani, dobili so vedno blagoslov in odvezo iz Rima in od naših nadškofov. Danes ti gospodje nočejo ničesar o tem vedeti, ker hočejo v novi državi dobiti enako besedo kot so jo imeli nekdaj na Dunaju.

Masaryk je ostal svojim idejam dosleden. Po izbruhu vojne je vedel, da doma ne more več mnogo koristiti svojemu narodu. Odšel je v tujino, v Švico, Italijo, Francijo, Anglijo, v Ameriko, v Rusijo, na Japonsko itd. Tu je zastopal z vročo besedo svoj narod. Bil je generalni vodja češkega naroda, pa tudi za nas je vložil marsikako besedo pri svetovnih mogočnikih. Ni poznal miru in počitka in njegova velika zasluga je, da je prepričal zunanje države, da se mora Avstrija razbiti in razkosati.

Veliki Masaryk ostane svetla luč vsemu razumništvu vsega sveta, vzor neustrašenega delavca za obrambo svobode in višjega pojmovanja ljudske morale, v svojih idejah in prizadevanjih neizčrpen vodja in kažipot svojemu narodu. Njegovo duševno veličino pa bomo Slovenci spoznali še-le takrat, ko dobimo njegove spise v prevodu v roke.

Bog naj nam pomaga!

„Slovenec" je priobčil vladno deklaracijo, ki jo je ministrski predsednik prečital v narodnem predstavništvu, dobesedno in je tudi pripomnil, da je ona napravila globok vtis.

Morda je to resnica, na klerikalce, narodne klubaše in radikalce je deklaracija najbrže res napravila globok vtis, saj je to njihov produkt, oziroma produkt njihovih ministrov, ki so vendar najboljši med njimi. Na vso drugo našo javnost je pa ta deklaracija vplivala naravnost uničujoče, posebno še zato, ker so vladne stranke tako vpile, da se bo vlada postavila za naše pravice ob Adriji in da se bo moralo smatrati za pravo izdajstvo na naših jadranskih interesih, ako opozicija vladne deklaracije ne bi odobravala.

Posebno naše klerikalno časopisje nas je z velikimi besedami pripravljalo na to deklaracijo, tako, da smo že začeli verovati, da bo nova vlada vsaj z ono odločnostjo naglašala našo nepopustljivost in odločnost, s katero je to storila demokratična vlada, ako že ne bo žugala naravnost z orožjem, ker v vladni stranki so tudi nekateri hrvatski politiki, ki so zahtevali takojšnjo mobilizacijo, ko je bil demokratični vladi izročen znani ultimatum!

In kako razočaranje, kako limonado nam je nalila v kozarce Protić-Koroščeva deklaracija! Niti ene odločne besede, samo stokanje in tarnanje in — vdanost v božjo voljo! „Bog naj nam pomaga!" vzklikata v tej limonadni deklaraciji Protić in Korošec, kakor bi to bil naš zadnji argument!

In tako govori vlada o jadranskem vprašanju sedaj, ko je naš položaj zaradi odločnega Wilsonovega nastopa veliko ugodnejši, kot je bil takrat, ko so nam Angleži in Francozi, v sporazumu z Italijani, poslali znani ultimatum! To sramoto moramo doživeti, da se tuja, ameriška, vlada z večjo odločnostjo in tudi večjo vnemo poteguje za naše pravice, kot naša lastna vlada, ki nima nobenega drugega argumenta, s katerim bi podprla naše zahteve, kot zaupanje v božjo pomoč — navzlic temu, da se Italijani te božje pomoči, ki bi je mi bili deležni, prav nič ne bojijo, pač pa bi izgubili precej svojega poguma, ako bi se naša vlada sklicevala na enodušno odločnost našega naroda, da ne more in ne mara odnehati od svojih pravičnih zahtev!

Ta enodušna odločnost je v resnici tudi podana. Ako bi gg. Protić, Spalajković, Pašić in morda tudi še kateri drugi iz vrst sedanjih mogočnikov tudi bil za popuščanje, narod sam kot tak je dal dosti dokazov svoje odločne volje in ako bi se vlada sklicevala na to splošno odločnost, bi govorila resnico.

Ampak Protić-Koroščeva vlada je izročila v božje roke naše življenske interese, četudi je rečeno: pomagaj si sam in tudi Bog ti bo pomagal.

Vdati se v božjo voljo pomeni kapitulirati, odnehati in zato je vlada s svojo deklaracijo zagrešila na jugoslovanskemu narodu in na njegovi državi pravo izdajstvo v polnem pomenu te besede in ako je to napravilo na klerikalce globok vtis, potem je jasno, da gre klerikalcem samo in edino za to, da so na vladi, za koristi svoje stranke so pripravljeni žrtvovati vse, kar ni v tesni zvezi s temi njihovimi klerikalnimi interesi — to je dokaz, da so oni z napetimi jadri zaplovili v nekdanje Šusteršičeve vode, iz katerih so poizkušali izplavati, sedaj se pa zopet vračajo tja, kjer so bili vedno.

Mi pa ne bomo molčali o tem. Naš položaj nikakor ni tak, da bi se morali vdajati v božjo voljo in odnehavati. Evropa je brez Amerike brez moči proti nam in izključeno je, da bi ona proti volji Amerike izvršila kakršnosibodi nasilje nad nami. Vsak dan dobivamo nove dokaze o Wilsonovi nepopustljivosti in odločnosti in tudi čutimo sramoto, da se vlada tuje države odločnejše poteguje za naše pravice kot naša lastna vlada. Ta sramota se mora izbrisati, vlada mora voditi ono politiko, ki jo zahteva ves naš narod od Soče in Brd doli do Vardarja! Ako bi šla vlada druga pota, ako bi začela popuščati brez vsake potrebe, in te potrebe res ni, potem bomo vedeli, da je ona s svojo nesposobnostjo, ali pa še s kako hujšo lastnostjo, prodala naše brate na zasedenem ozemlju — prodala lahkomiselno ali pa zločinsko, ako bi se podala na pot kompenzacij in mešetarjenja.

V tem oziru bomo neizprosni in bomo gledali našim defaitistom, ki izročajo usodo naših zasužnjenih bratov bogu, na prste, ker v prvi vrsti je dolžnost nas, naše države, skrbeti za naše zasužnjene brate in ako nam bo pri tem tudi bog kaj pomagal, bo tudi dobro.

Dopisi.

Iz Trebelnega. (Odprto pismo dopisniku iz Trebelnega v 9. št. „Domoljuba".) Kako se je vršil shod K. Z. v župnijski veži, bodo opisali očividci, ker „Domoljubu" ne moremo več verjeti, odkar smo čitali njegove gorostasne laži iz našega kraja. Izjavljam, da se niti jaz niti moja soproga nisva udeležila shoda, ne v veži, ne zunaj veže, še manj, da bi bila v najmanjšem stiku zaradi istega z udeleženci. Dobre pol poti od cerkve do župnišča sva govorila še po petju „Kranjski fantje, saj smo mi" — kakor so povedali vračajoči se obeh strank, norčevaje se, da gredo od ohceti — s par starši o šolskem obisku njihovih otrok, ali nisva ne slišala in ne videla več nikogar razgrajati, da bi zamogla o tem kaj pozitivnega poročati. Torej „Domoljubov" dopisnik, ki ga poznamo „po zverinskem rjovenju", namenoma laže; pozivljam ga, naj se podpiše in naj mi dokaže, ako more, najmanjše zavajanje ljudi k nepoštenim dejanjem. Za vse druge žalitve bo odslej razsojalo sodišče in potem se zopet oglasim. Do tedaj naj le laže dalje, kolikor more in zna. *Fran Grudnik*.
nadučitelj.

Devica Marija v Polju. Klerikalna bratca Dimnik in Mrcina se v št. 7. „Lažiljuba" pereta, a se nikakor ne moreta oprati. Zlasti skušata zavrniti trditve, da nista podpirala svojih klerikalnih sovrstnikov. Samo par vprašanj. Zakaj so dobivali meso brezplačno zdravi ljudje, dočim ga drugi niso dobili niti za bolnike? Zakaj ga je dobil Mrcina, kolikor ga je hotel? Bil je pač Jakatov tajnik, kaj ne! Sladkor iz občine prodajati tudi najbrže ni dovoljeno. Naravnost jalov pa je izgovor, da je bilo za popravljanje potov premalo ljudi. Mislimo, da bi se onim, ki so po cele dneve ribarili in hodili po hostah streljat zajce in lisice in morda celo divje kozle, posipanje cest gotovo bolj prileglo in bi vrhutega koristili še občanom. Vprašamo dalje, kdo je dobival od vodstva tovarne mastne tisočake in kdo je sprosil v vojake za časa vojne čevljarja Jakuža, pridnega in poštenega delavca in skrbnega družinskega očeti, kdo kovača Hromca in še mnogo drugih? Kar pa se tiče vojnega posojila, ste pa lahko čitali že v zadnji „Domovini", da ste jo pošteno polomili. Kdor se med otrobe in korito meša, ga prašiči radi pojedo. Zdravo!

Iz Toplic na Dolenjskem. Dne 21. februarja so sklicali pri nas posvečeni gospodje shod Kmečke Zveze, ki se je vršil takoj po maši za cerkveno ograjo. Govoril je pod župnikovim vodstvom g. župan, nakar je nam izkušenim možem pripovedovalo neko 17letno dekle v resnici prav zmešane stvari. Neka ženska je hujskala na boj proti navijalcem cen, ne da bi žela za svoja izvajanja kak uspeh. Seveda, je pač križ govoriti o navijanju cen ljudem, ki so bili že sami kaznovani zaradi tega. Župnik Erzar je uvidel, da s temi govornicami ni imel sreče in si je zato za zaključek prihranil nekega čevljarja z Gorenjskega, ki naj bi kakor bomba učinkoval na nasprotnike. Toda tudi ta možakar ni imel sreče. Poslušalci so ga ponovno prekinili z raznimi medklici, ki so ga spravili popolnoma iz ravnovesja. Namesto, da bi odgovarjal na stvarna vprašanja, n. pr. kako se je razdelil sladkor za vinogradnike, ki ga je prejela občina, se je zvijal z raznimi frazami,

s kakršnimi se odpravlja neuke ljudi, ne pa nas. G. župnik je postajal silno nervozen in se je znašal nad Bralnim in pevskim društvom, ki mu mora biti silen trn v peti. Poskrbeli bomo, da se mu bo zadrl tako globoko, da ga nikdar ne bo mogel izdreti. Da, da, pogorišče bo veliko, kakor se je izrazil g. župnik. Svetujemo mu, naj pazi, da na njem ne bo pogorel pred vsem on sam. Sicer pa ne razumemo, čemu se tako vznemirjate, ko ste vendar trdili, da ste že vse pomedli.

Kmetijstvo, trgovina in obrt.

g. **Zadružna šola v Beogradu.** Letos se otvori v Beogradu dvomesečna zadružna šola. Njena naloga bo v prvi vrsti, da vzgoji zadružne revizorje, potem pa tudi, da poda tudi drugim zadružnim uradnikom potrebno znanje o zadružništvu. Začetek šole bo pravočasno objavljen. Prijave sprejema Glavni zadružni savez v kraljevstvu SHS., Beograd, Resadska ulica 15.

g. **Železniška zveza med Čehoslovaško in Jugoslavijo.** Čehoslovaki so želeli na vsak način, da bi se ustvaril med njihovo državo in Jugoslavijo preko zapadno ogrskega ozemlja nekak ozek hodnik, tako, da bi bili obe državi zvezani med sabo in neodvisni od avstrijskih in ogrskih železnic. Ta načrt se ni posrečil, ker dobi Avstrija ono ozemlje, ki bi lahko služilo za zvezo med nami in Čehoslovaško. Sedaj pa mislijo Čehoslovaki na gradnjo direktne trgovske železniške proge med njimi in nami, ki bi šla deloma po avstrijskem ozemlju in o tem se je govorilo tudi v Pragi, ko se je tam nahajal avstrijski državni kanclar dr. Renner. Ta ne bi nasprotoval gradnji take železnice, ampak načrt ne ugaja Italijanom, ki spletkarijo proti njemu na Dunaju na vse načine. Ampak do te direktne železniške zveze med Čehoslovaško in Jugoslavijo pride prejalislej navzlic vsem italijanskim intrigam.

g. **Gradnja liške železnice.** En del liške železnice, ki ima zvezati dalmatinsko pristanišče Split z zaledjem, in sicer odsek Vrbovine-Gospić se izroči v najkrajšem času prometu. Tako bo mesto Gospić na postaji Ogulin zvezano po železnici z glavno progo Zagreb-Reka. Kakor hitro skopni sneg, se nadaljuje gradnja železnice od Gospića proti Gračacu.

g. **Anketa trgovcev.** Na poziv slovenskega trgovskega društva „Merkur“ se sestane koncem tega meseca v Ljubljani anketa trgovcev iz cele Jugoslavije. Razpravljalo se bo o važnih stanovskih vprašanjih, posebno o skupni organizaciji.

g. **Parobrodarska zveza med južno Ameriko in Jugoslavijo.** V južni Ameriki je ustanovljena nova parobrodarska družba, ki bo vzdrževala promet med južno Ameriko in Jugoslavijo.

g. **Agrarna reforma v Rumuniji.** Rumunija je bila še pred nedolgim časom dežela veleposestnikov, ki so imeli v svojih rokah veliko večino zemlje, kmet pa je imel samo pravico obdelovati zemljo — za graščaka. Sedaj se pa agrarna reforma hitro izvršuje in zemljo dobiva kmet, kar je edino pravično. Tako je hotela urediti zemljiške zadeve tudi demokratična vlada; sedaj bomo pa še dolgo čakali na to, ker na vladi so veleposestniki, ki o agrarni reformi niti slišati nočejo. Dr. Korošec je tudi v tej vladi in je sovražnik kmetskega ljudstva kakor vsi oni, ki sedanjo veleposestniško vlado podpirajo.

Politične vesti.

p. **Lepe razmere.** Kakor pri nas klerikalci, tako so prišli na Hrvatskem na vlado pravaši, frankovci, klerikalci in podobni, ki so — kot naši klerikalci — vedno služili Avstriji in bili nasprotniki Jugoslavije. Seveda so zavladale pod novo vlado, ki ji predseduje domišljavi dr. Laginja, prav čudne razmere na Hrvatskem. Vsi protidržavni elementi, ki so se že navadili molčati, so zopet dvignili glave in hujskajo proti državi, proti narodnemu edinstvu in posebno še proti dinastiji, ki ima samo ta greh, da ni tuja, nemška, temveč naša narodna in ji je tekla zibelka v kmetski hiši. Vlada vse to mirno trpi in niti s prstom ne gane proti hujskačem, pač pa prav pridno konfiscira demokratične liste, ki jo opozarjajo na njeno dolžnost energičnega postopanja proti tem brezvestnim hujskačem. Dr. Laginja da časopise zato konfiscirati, da v Beogradu ne bi izvedeli, kaj se na Hrvatskem godi in da ne bi poslali njega in druge člane njegove vlade tja, kamor spadajo. Iz tega se najbolj vidi, kako otročji je že postal dr. Laginja od same starosti! Kakor bi merodajni krogi v Beogradu bili odvisni od časopisov, ako hočejo biti poučeni o dogodkih in razmerah v posameznih delih kraljestva. Dr. Laginja naj nikar ne upa, da bo dolgo rušil državo, ki je ni on ustvaril! Šel bo, pa prav kmalo, on in razni Brejci, ker taki ljudje ne morejo v Jugoslaviji dolgo vladati.

p. **To je pa res!** „Slovenec“ čisto resno trdi, da so stranke, ki so zdaj na vladi, „v resnici zdrave, socijalne in moderne“. Laginja in Protić sta socijalna in moderna človeka! In dr. Medaković in veleposestnik Hrasnica naj bi bila socijalna človeka, ki nasprotujeta agrarni reformi, ker ne privoščita kmetu, da bi prišel do svojih pravic, česar jim niti naši klerikalci ne privoščijo, ker se bojijo za cerkvena posestva, ki jih ne obdeluje duhovščina, temveč kmet na račun duhovščine! Res, to so zdrave, socijalne in moderne stranke, nazadnjaki so pa demokrati, ki so hoteli dati ljudstvu njegove pravice. Pomni ti, slovenski kmet: klerikalni politiki so se zvezali z največjimi tvojimi sovražniki, z veleposestniki, ki kmetu ne privoščijo njegovih pravic do zemlje! Z bosanskimi begi in agami so se združili klerikalci — z onimi begi in agami, ki imajo vso zemljo v svojih rokah, kmet jim mora pa tlačaniti in dajati desetino od vsega, kar s težkim trudom pridela!

p. **Povest o žlahti.** „Slovenec“ je bil dovolj nesramen, da je očital prejšnjemu predsedniku deželne vlade, dr. Žerjavu, da je zlorabljal svoj položaj in podeljeval svojim sorodnikom razne sekvestre, ki so kaj nesli. Sedaj je pa moral priobčiti „Slovenec“ izjavo dr. Marna, načelnika ljubljanskega oddelka ministrstva trgovine in industrije, ki odločno izjavlja, da podeljevanje sekvestrov ni spadalo v delokrog dr. Žerjava kot podpredsednika in pozneje predsednika deželne vlade, temveč samo v njegov (dr. Marnov) delokrog in da dr. Žerjav nikdar niti poskušal ni na kakršensibodi način vplivati na oddelek ministrstva za trgovino in industrijo. S tem je „Slovenec“ postavljen na laž in žigosan kot obrekovalec. To pa „Slovenca“ seveda ne bo nič motilo, da bo pri prvi priliki zopet obrekoval, laže pa takointako vsak dan.

p. **Popoln polom!** „Slovenec“ sicer trdi, da so doživeli popoln polom demokrati, ampak resnico je treba vedno iskati tam, kjer je klerikalci — ne vidijo. Oni svojega poloma ne vidijo, če tudi je on že za vsakega preočiten. Osleparili so ljudstvo pri valutni reformi, ker so vedno vpili, da so nasprotniki relacije 1:4, privolili so pa v to, da postane ta relacija končnoveljavna, samo da so prišli na vlado. Stranka, ki tako oslepari ljudstvo samo zato, da pride na vlado, pač ne bi smela nikomur očitati vladoželjnosti, ki je največja ravno pri klerikalcih. Naravnost smešna je pa „Slovenčeva“ trditev, da demokrati spravljajo v nevarnost državno in narodno edinstvo! Sovražniki državnega in narodnega edinstva so pri nas — razen Nemcev in nemškutarjev — samo duhovniki, ki še vedno vzdihujejo po krvavih Habsburžanih in po „materi“ Avstriji, na Hrvatskem pa frankovci, pravaši, klerikalci in podobni, ki so zavezniki naših klerikalcev in na vladi, pa dopuščajo, da temni elementi nemoteno hujskajo proti državi. Zato bo vlada tudi kmalu šla, ker ne gre, da bi vladali državo elementi, ki komaj čakajo, da država razpade.

p. **Dve klerikalni trobenti** sta posebno glasno trobili zadnje dni demokratične vlade. valutna reforma in ženska volilna pravica. Urnebesno je bilo vpitje vsega klerikalnega časopisja, da se hoče odvzeti ljudstvu tri četrtine njegovega denarja, četudi demokrati niso imeli tega namena. Sedaj je ta klerikalna trobenta popolnoma utihnila in ravno sedaj bi ona bila najpotrebnejša, ker sedanja vlada hoče res odvzeti ljudstvu tri četrtine denarja, ampak v vladi so tudi klerikalci, ki bodo tudi jemali ta denar in so v to že privolili in zato je morala trobenta o valutni reformi utihniti. Tudi so klerikalci vpili, da se je slišalo do nebes, da tudi ženske, in sicer vse, morajo dobiti volilno pravico in da je to največja krivica na svetu, ako se ženskam odreka volilna pravica. To je bila druga klerikalna trobenta, ki je pa tudi utihnila, odkar so klerikalci na vladi, ker sedanja vlada stoji na stališču, da ženska sploh in v nobenem slučaju ne sme dobiti volilne pravice. Po njihovih dejanjih bo klerikalce spoznalo ljudstvo. Kadar so v opoziciji, vpijejo, razsajajo in zahtevajo marsikaj, ko pa pridejo na vlado, pozabijo na vse in mislijo samo — na sebe. In taka stranka si še domišljuje, da bo še dolgo vladala. Dnevi so šteti njeni vladi, konec prihaja, pa prav žalosten konec.

Razširjajte Domovino!

Novosti.

n. **Naš poslanik v Pragi,** Ivan Hribar, je povodom 70letnega jubileja predsednika čehoslovaške republike Masaryka izročil slavljencu lastnoročno pismo našega prestolonaslednika regenta Aleksandra.

n. **Ministrski kandidat na razpoloženju,** doktor Hrasnica, je prišel v veliko zadrego. Kadarkoli namreč v Beogradu kdo sreča kakega gospoda s fesom na glavi, vpraša: „Ali je to Hrasnica?“ Hrasnica je prišel zato v nemalo zadrego in Beograjčani delajo na njegov rovaš vsemogoče dovtipe. Tako pravijo tudi, da si misli kupiti, kakor hitro bo dvignil zadosti poslanskih dnevnic, klobuk, fes pa spraviti za čase, ko pridejo na krmilo ljudje njegovega kalibra.

n. **Čehoslovaško-jugoslovanski novinarski kongres v Pragi.** Po štiridnevnih posvetovanjih čeških in jugoslovanskih novinarjev, na katerih so se obravnavala vsa vprašanja, tičoča se obojestranske novinarske službe, kakor tudi medsebojnih odnošajev med obema bratskima narodoma, je bil izdan komunike, v katerem združeni čehoslovaški in jugoslovanski novinarji naglašajo potrebo poglobitve dosedanjih vezi med obema narodoma in ureditve obojestranske novinarske službe. V dosego tega namena naj se ustanovi posebna češka in jugoslovanska komisija, ki naj poročata konferenci jugoslovanskih in čeških časnikarjev, ki se bo vršila letos na mednarodnem časnikarskem kongresu. Dalje se zahteva uvedba prednostnega tarifa za vse časopisne odnošaje med obema državama tako glede poštnega dostavljanja časopisov, kakor tudi telefonskega in brzojavnega občevanja. Skupščina je odposlala češkemu delegatu Osuskemu in dr. Trumbiću v Pariz najenergičnejši protest proti delovanju italijanskega ministrskega predsednika Nittija na korist Madžarom in škodo slovanskih držav. Wilsonu, Masaryku, regentu Aleksandru in raznim francoskim in angleškim publicistom, ki so se izkazali velike prijatelje jugoslovanskega in češkega naroda so bile poslane pozdravne brzojavke.

n. **Verska nestrpnost frankovskega župnika.** V Sarajevu se je imel te dni poročiti urednik „Glasa Naroda“ R. Štagljar. Kot veren katoličan se je kljub protestantovski veri svoje neveste odločil, da se mora vršiti poroka v katoliški cerkvi in sta tako ženin kakor nevesta podpisala vse obveznosti, katere predpisuje katoliška cerkev za slučaj mešanih zakonov. To frankovskemu župniku Bekavcu, znanemu pristašu Habsburžanov, še ni zadostovalo. Izjavil je, in to proti cerkvenim predpisom, da izvrši poroko le tedaj, ako nevesta prestopi v katoliško cerkev. Razjarjena in užaljena zaradi neverjetne verske nestrpnosti habsburškega župnika, je dvojica odšla iz katoliške cerkve naravnost v pravoslavno in prestopila v pravoslavno vero, nakar je izvršil poroko srbski metropolit.

n. **Tudi obletnica.** V torek je preteklo šest let, odkar se je pripeljal v Drač od velevlasti, ali bolje rečeno od Nemčije, Albancem za kralja vsiljeni nemški princ Wied. Albanci so se čudnega možakarja kmalu otresli. Pobrali so mu vse, kar je imel, njega samega pa izročili evropski burji, ki ga je odnesla zopet v Nemčijo.

n. **Priporočljivo navijanje cen.** Primerno neprestanemu draženju cen so pričele sedaj navijati cene tudi politične in policijske oblasti. Le žal, da imajo še premalo prakse v tem oziru. Zvišale so namreč globo za razne prestopke samo za 20kratni znesek, dočim so se življenske potrebščine zvišale za sto in celo tisoč odstotkov.

n. **Vročekrvni nemški princ.** V Berlinu je v nekem hotelu, kjer je sedelo tudi par članov francoske misije, igrali godba vsenemško himno. Vse občinstvo je vstalo raz sedeže, dočim so se Francozi mirno dalje razgovarjali. Princ Joahim pruski, ki je bil že precej vinjen, se je zaradi tega silno razljutil in pričel metati steklenice v Francoze. Da ne bi morda zaradi tega nastal zopet kak mednarodni konflikt, ali pa celo nova vojna med Francijo in Nemčijo, je nemška vlada nadležnega princa in še par pruskih oficirjev aretirala in izročila sodišču.

n. **Panika v vlaku.** V soboto dopoldne je nastala v osebnem vlaku, ki vozi iz Zidanega mosta proti Zagrebu, strašna panika. Vlaku je prihajal namreč nasproti tovorni vlak in je grozila nevarnost, da bosta oba trčila ravno na mostu pri Zaprešiču. Le izredni hladnokrvnosti strojevodje osobnega vlaka se je zahvaliti, da se ni zgodila velikanska nesreča. Zapeljal je namreč takoj nazaj na postajo Zaprešič in tako preprečil katastrofo. Zmeda med potniki je bila naravnost ne-

popisna. Iz mnogih vagonov so potniki skakali skozi okna in vrata, nekateri celo v vodo, drugi zopet so metali iz vlaka svojo prtljago, kmeti pa živež, ki so ga peljali v Zagreb. V splošni zmešnjavi je bilo več potnikov ranjenih. K sreči ni zaznamovati težkih poškodb, ker je vlak vozil precej počasi. Ravno na isti progi je nastala podobna panika že v petek. Med Zaprešičem in Dobovo se je namreč odpela lokomotiva osebnega vlaka in odpeljala s seboj dva vagona, dočim so vsi ostali vozovi, polni potnikov, ostali na progi in drveli z lastno hitrostjo. Naenkrat se razširi med potniki glas, da prihaja drugi vlak in da pride do trčenja. Ljudje so pričeli skakati iz vozov in je bilo pri tej priliki več oseb lahko ranjenih.

n. **Priložnostni sleparji** so se pričeli pojavljati v naši državi. Izrabljati skušajo razburjenje, ki se je polastilo zlasti prebivalstva na deželi zaradi ponarejenih tisočakov in se ponujajo kmetom, da jim pregledajo, ali ima njihov denar pravilne kolke ali ne. Pri tem pa zamenjujejo pravilne s potvorjenimi, katere ostavljajo kmetom. Naj bi nihče ne sedel tem sleparjem na limanice.

n. **Žalosten dogodek v Zagrebu.** V soboto sta dva legijonarja dobrovoljca v Bakačevi ulici v Zagrebu kupila pri nekem prodajalcu kruh in plačala z dinarjem. Ker ta ni hotel vzeti tega denarja in je zahteval kronsko-dinarski novec, je nastal med obema strankama prepir, tekom katerega je eden legijonarjev zgrabil za samokres in prodajalca Martinoviča na mestu ustrelil. Na lice mesta došli redarji so oba legijonarja takoj razorožili in izročili vojaškemu sodišču. Na licu mesta se je zbrala velika množica ljudstva, ki je bila silno razburjena. Zavzela se je za ubito žrtev in hotela oba legijonarja linčati, kar pa je policija, čeprav le z največjo težavo preprečila.

n. **Nečloveška mati.** V neki ogrski vasi so zaprli te dni ženo nekega mizarja, zverino v človeški podobi. Svojega dveletnega sinčka je imela celo zimo zaprtega v nezakurjeni podstrešni sobi, brez prave hrane in postrežbe. Otroka so dobili na pol golega v nesnagi in smradu, komaj še pri življenju. Zverinsko mater so zaprli, otroka pa prepeljali v bolnišnico.

n. **Samomor z zavezanimi očmi** je izvršila 54letna dekla Finz na Dunaju. Zavezala si je oči in potem skočila skozi okno tretjega nadstropja na dvorišče in obležala na mestu mrtva. Dejanje je izvršila v hipni blaznosti.

n. **Kaj vse diši uzmovičem.** Posestniku Jagru v Trbovljah so tatovi izmaknili električni motor, vreden 15.000 K, v kemični tovarni v Ljubljani pa so odnesli 1060 kg luga, v vrednosti 24.000 K.

n. **Razbojniški napad sredi mesta.** V Splitu v Dalmaciji se je vračal 18letni Peter Hrepič zvečer iz kavarne proti domu. Kar ga nepričakovano ustavita dva v vojaško obleko oblečena neznanca. Eden mu nastavi samokres na prsi, drugi pa zahteva od njega denar. Ker je trdil, da nima ničesar pri sebi, sta mu preiskala žepe in odvzela vso njegovo imovino v znesku 800 K, nakar sta ga še zabodla z nožem v prsi. Policija je oba napadalca, ki sta bila romunska cigana, takoj izkledila.

n. **Oče in otroci.** Zaradi neke tatvine so redarji aretirali nekega dečka. Pri zasliševanju jim je jokaje izjavil: „Že dve leti je, odkar me je oče popolnoma zanemaril. Ako mi od časa do časa ne bi pomagali sorodniki, bi umrl gladu. Vzel sem stvari, ne da bi se zavedal, zgolj iz lakote.“ Res žalosten pojav zanemarjene vzgoje!

n. **Neverjetna roparska predrznost.** Vse polno delamržnežev in malopridnežev se klati po naši ožji domovini, ki postajajo od dne do dne predrznejši. V noči od 5. na 6. t. m. je tolpa takih ljudi vdrla v gostilno Tekovnik v Brezju, ukradla nad 15.000 K denarja in razna živila ter potem pobegnila. Najzanimivejše pri vsej stvari pa je še dejstvo, da so prisilili domačo hčerko, da jim je morala pri njihovem ropanju še svetiti.

n. **Napad s samokresom.** V Mozirju na Štajerskem sta te dni dva s sajami pomazana lopova napadla nekega tamošnjega posestnika, hoteč ga oropati. Posestnik se jima je krepko postavil v bran, nakar sta ga obstrelila in pobegnila.

n. **Smodnišnica v ognju.** V Bologni v Italiji je v tamošnji smodnišnici vsled eksplozije nastal ogenj, ki je zahteval več smrtnih žrtev, Smodnišnica je skoro do tal pogorela.

n. **Požar v Predtrgu pri Radovljici.** V nedeljo dopoludne je izbruhnil v Predtrgu požar, ki se je vsled močnega vetra bliskoma razširil in grozil, da uniči vso vas. Zgorelo je osem hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Škoda je velikanska. Požar so povzročili otroci. Pri hiši, kjer je nastal ogenj, so imeli namreč ročne granate, s katerimi so se igrali otroci in končno eno zažgali, ki je takoj eksplodirala. Le nadčloveškemu naporu združenih okoliških gasilnih društev se je zahvaliti, da se ni zgodila še večja nesreča.

n. **Umor ali nezgoda.** V soboto je dobil sluga ljubljanskega mestnega magistrata, Josip Debevec, dopust, da gre preko nedelje obiskat svoje sorodnike na Dolenjsko. Snoči pa je prispelo v Ljubljano orožniško obvestilo, da so našli Debevca na potu med Zidanim mostom in Št. Janžem mrtvega. Natančnejši podatki še manjkajo.

n. **Veliki snežni viharji** so divjali koncem preteklega meseca ob obali Atlantskega morja v Ameriki. Razburkani valovi so odnesli s seboj okoli 20 poletenskih hotelov.

n. **Nesreča v siveriškem rudniku.** V siveriškem rudniku v Dalmaciji se je podrl krov podzemskega rova in zasul dva delavca. Enega so po peturnem težkem delu izkopali še živega, drugi je bil že mrtev.

Zamenjujte tisočake. Po 15. t. m. so neveljavni!

Zadnje vesti.

(Nadaljevanje 1. strani.)

sedaj si je pa največ s pomočjo demobilizacijskega blaga tako opomogel, da ga štejejo njegovi poznavalci med večkratne milijonarje. Mi mu nismo zavidni. Predsednik deželne vlade dr. Brejc bi pa vendarle moral imeti toliko ozira na javnost, da bi Ogrina ne imenoval za predsednika komisije. Če kje, velja pri Ogrinu izrek: Kozla je postavil v zelnik.

MASARYKOV ODGOVOR NA REGENTOVO PISMO.

LDU. **Praga**, 9. marca. (ČTU.) Predsednik Masaryk je odgovoril na lastnoročno pismo regenta-prestolonaslednika Aleksandra z nastopnim lastnoročnim pismom: „Hradčany, 8. marca 1920. Vaše kraljevo Visočanstvo, gospod regent! Presrčno se zahvaljujem za ljubeznive izjave Vašega priznanja in prijateljstva. Odlikovali ste me z Vašim najvišjim redom in me počastili z lastnoročnim pismom. Vaše priznanje me napolnjuje z odkritosrčnim veseljem. Odpor proti bivši Avstro-Ogrski in njeni politiki je naše narode združil k obrambi in meni je dodelila sreča, da sem mogel pobližje spoznati Vaš narod in ga vzljubiti. Spominjam se z veseljem, da sem se v Londonu mogel sporazumeti z Vami in Vašimi državniki. V moji zunanji delavnosti nisem nikdar pozabil na jugoslovenski narod, ker bo Vaša svoboda in moč tudi nas jačila. Ostanimo edini! Želim Vašemu narodu, Njegovemu Veličanstvu kraljevemu očetu in Vam najboljše uspehe!

T. Masaryk.“

POGAJANJA MED RUSIJO IN POLJSKO.

LDU. **Moskva**, 9. marca. (DunKU. Brezžično.) Ljudski poverjenik za zunanje stvari, Čičerin, je brezžično prosil angleško, ameriško, francosko, italijansko in japonsko vlado, naj bi vplivale pri poljski vladi na to, da bi ustavila vojaške napade na sovjetsko Rusijo. Ruska in ukrajinska sovjetska republika, ki hočeta obe živeti s Poljsko v miru, se nahajata v novem položaju in morata naznaniti zavezniškim vladam, da z ozirom na predstoječe vojaške operacije ne moreta vzdrževati gospodarskih zvez z zavezniki, to je zvez, o katerih se pogajata ali katere nameravata skleniti. Rusija in Ukrajina pa sta še vedno pripravljeni pričeti takojšnja mirovna pogajanja s Poljsko.

LDU. **Washington**, 9. marca. (DunKU. Brezžično.) „Chicago Daily News“ objavljajo poročilo posebnega poročevalca iz Moskve, da so poluradno po Poljski objavljeni mirovni pogoji, ki obsegajo tudi meje iz leta 1772., povzročili pri vsem ruskem prebivalstvu brez razlike največjo nejevoljo. To bo brez dvoma dovedlo do nove vojne. Maksim Gorkij, vodja duševnih delavcev, se je izjavil napram poročevalcu, da bo Rusija poslala še enkrat Poljski bratsko svarilo.

CARIGRAD POD NADZORSTVOM ZVEZE NARODOV.

LDU. **Amsterdam**, 8. marca. (DunKU.) Po poročilih angleških listov je izjavil lord Robert Cecil, da pridejo Carigrad in morske ožine pod mednarodno kontrolo zveze narodov in ne pod nadzorstvo kakšne skupine narodov.

BOLJŠEVIŠKO VOJNO POROČILO.

Moskva, 9. marca. (DunKU. Brezžično.) Frontno poročilo z dne 8. marca: Na severni fronti smo zavzeli Bineg in Kem. — Na zapadni fronti poljski napadi pri Mosyrju in Ovuču. — Na južni fronti neizpremenjeno. — Na kavkaški fronti prodiramo dalje.

LDU. **Helsingfors**, 8. marca. (DKU. Agence Havas.) Boljševiki so ustavili prodiranje na karelski fronti s pogojem, da se udeleži Finska mirovnih pogajanj.

TURKI POKLALI 15.000 ARMENCEV.

LDU. **London**, 9. marca. (DunKU. Brezžično.) Lloyd George je včeraj izjavil v poslanski zbornici, da so po vesteh, ki jih je prejela vlada, v zadnjih tednih Turki poklali v Ciliciji nad 15.000 Armencev. Francoska vlada pošlje v Sirijo precejšnja ojačenja. General Gouraud bo na ta način mogel ojačiti postojanke in preprečiti nadaljnje pokolje. Anglija pošlje svoje čete v Carigrad, odkoder jih bo po potrebi lahko uporabljala v azijski Turčiji, Palestini in Egiptu. Carigrajska posadka se poviša od 16.000 na 60.000 mož.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica štev. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuju.

Delniška glavnica in rezerve okrog **K 50,000.000·—** Telefon št. 261.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje **vsakovrstne kredite.** Brzojavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica: **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zader, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.
Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.

Odgovorni urednik: Milan Plut. Izdaja Konsorcij Domovine. Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.